

در بوستان ادب فارسی

(فارسی عمومی)

تألیف: دکتر علی آزادمنش

عضو هیئت علمی مجتمع آموزش عالی بوم

سرشناسه	: آزادمنش، علی، ۱۳۴۴
عنوان و نام پدیدآور	: در بوستان ادب فارسی (فارسی عمومی) / تألیف علی آزادمنش.
مشخصات نشر	: تهران: دانش پرور، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: ۲۸۲ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۱۲۳-۱۲۸-۵
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: واژه نامه.
یادداشت	: کتابنامه.
عنوان دیگر	: فارسی عمومی.
موضوع	: ادبیات فارسی - مجموعه ها
موضوع	: Persian literature - Collections
رده بندی کنگره	: PIR۴۰۰۵/آ۴د۴۰۳۹۶
رده بندی دیویی	: ۸۰/ف۰
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۳۸۱۶۰

نام کتاب: در بوستان ادب فارسی (فارسی عمومی)

مولف: دکتر علی آزادمنش

ناشر: دانش پرور

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۶

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۲۳-۱۲۸-۵

قیمت: ۲۰۰۰۰ تومان

تمام حقوق برای مؤلف محفوظ است.

daneshparvar222@yahoo.com

مراکز پخش: خیابان انقلاب، خیابان

فخررازی، خیابان وحید نظری، پلاک

۷۵/۱ طبقه اول

خیابان انقلاب، خیابان ابوریحان کوچه

عنصری پلاک ۲۶

تلفن: ۶۶۹۵۲۶۲۷-۶۶۴۶۶۲۷۷

فهرست مطالب

۱۱	 مقدمه
۱۵	 گذری بر کلیات ادبی
۱۵	 معنی آدب و ادبیات
۱۶	 پیشینه زبان فارسی
۱۸	 انواع ادبی
۲۰	 سبک شناسی
۲۰	 تقسیم بندی سبک ها
۲۱	 روش تحلیل سبک ادبی
۲۱	 سبک های شعر فارسی
۲۴	 حماسه های معروف جهان
۲۶	 زبان
۲۶	 انواع زبان
۲۶	 زبان فارسی
۲۷	 فارسی باستان
۲۷	 فارسی میانه
۲۷	 فارسی دری
۲۹	 فصل اول: میراث کهن شعر فارسی
۲۹	 دل من ارزنی، عشق تو کوهی / رودکی
۳۰	 چراغ دانش / رودکی
۳۱	 زادن رستم به چاره گری سیمرخ / فردوسی
۳۳	 در مدح فخرالدوله ابوالمظفر ... / فرخی
۳۶	 حاجیان آمدند با تعظیم / ناصر خسرو
۳۸	 ابر آذاری بر آمد ... / منوچهری دامغانی
۳۹	 شب های زندان / مسعود سعد سلمان
۴۰	 برگ بی برگی / سنایی غزنوی
۴۲	 طغرای بی نیازی / خاقانی
۴۳	 جانم به سجود آید / خاقانی

۴۵	داستان پیر خشت زن / نظامی گنجوی
۴۶	مجمعی کردند مرغان جهان / عطار نیشابوری
۴۸	عشق بتان / ادیب صابر
۴۹	الحذار / عبدالرزاق اصفهانی
۵۰	دل من رای تو دارد / مولوی
۵۰	از عشق نپرهیزم / مولوی
۵۱	هر نفس آواز عشق / مولوی
۵۱	ای عاشقان / مولوی
۵۲	کوه و صفا / مثنوی مولوی
۵۲	شیر بی دم / سر و اشکم / مثنوی مولوی
۵۳	کشتن مادر / مثنوی مولوی
۵۴	در احسان / بوستان سعدی
۵۵	حکایت ۱ / بوستان سعدی
۵۵	حکایت ۲ / بوستان سعدی
۵۶	در شکر بر عافیت / بوستان سعدی
۵۷	سلسله موی دوست / غزل سعدی
۵۷	عقلم به ملامت برخواست / غزل سعدی
۵۸	یار مهر گسل / غزل سعدی
۵۸	گلی را دوست می دارم / غزل سعدی
۵۹	نکورویان / سیف الدین فرغانی
۵۹	جدایی / فخرالدین عراقی
۶۰	که بی خبر ز کمندی / خواجو کرمانی
۶۱	زاهد تو را با ما چه کار؟ / سلمان ساوجی
۶۱	طاووس باغ قدسم / سلمان ساوجی
۶۲	فاش می گویم و از ... / حافظ شیرازی
۶۲	هر نکته‌ای که گفتم ... / حافظ شیرازی
۶۳	یاری اندر کس ... / حافظ شیرازی
۶۳	هر که شد محرم دل ... / حافظ شیرازی
۶۴	بی‌نشانی / عبدالرحمان جامی
۶۴	تُرک مست / عبدالرحمان جامی
۶۴	سرکشی و ناز / عبدالرحمان جامی

۶۵	گلّه یار دل آزار / وحشی بافقی
۶۶	شرح پریشانی / وحشی بافقی
۶۷	روزگار پیری / کلیم کاشانی
۶۸	تک بیت‌هایی از صائب تبریزی
۶۹	غزل‌های صائب تبریزی
۶۹	روی از عالم بگردان / صائب تبریزی
۷۰	فروغ عشق / مشتاق اصفهانی
۷۰	ساغر آینه / ابن لاهیجی
۷۱	آفتاب پرست / بنمای خندقی
۷۲	پدرم سوخت / یغمای خندقی
۷۲	داد / فتح‌الله‌خان شیخی
۷۳	مرنجان دلم را / طیب اصفهانی
۷۳	آفتابا / وصال شیرازی
۷۴	چهره زرد من / هاتف اصفهانی
۷۵	از دست دل / صفای اصفهانی
۷۷	فصل دوم: شعر فارسی در مرزهای سنت و مدرنیته
۷۷	مذمت شراب / ایرج میرزا
۷۸	دیدۀ بیدار / حبیب یغمایی
۷۹	کیمیای زندگی / حبیب یغمایی
۷۹	شکوه / حبیب یغمایی
۸۰	برخیز شربانا / ادیب‌الممالک فراهانی
۸۱	قصیده وطن / ادیب‌الممالک فراهانی
۸۲	خوشا هنر که بود... / ادیب‌الممالک فراهانی
۸۳	رب النوع شعر / لطفعلی صورنگر
۸۴	درد ایران بی دواست / سیداشرف‌الدین حسینی
۸۵	یاد آرز شمع مرده، یاد آرا! / دهخدا
۸۷	نالۀ مرغ اسیر / عارف قزوینی
۸۸	الفت با گرگ / ابوالقاسم لاهوتی
۸۹	کار ایران با خداست / محمدتقی بهار
۹۰	داد از دست عوام / محمدتقی بهار
۹۰	کف مردانگی / فرخی یزدی

۹۱	ماه جبین / فرخی یزدی
۹۱	نیشتر مزن / جلال‌الدین همایی
۹۲	اندوه فقر / پروین اعتصامی
۹۳	غزال رمیده / شهریار
۹۴	درس محبت / شهریار
۹۵	ستاره بازیگر / رهی معیری
۹۶	خلوت عشق / غلامعلی رعدی آذرخشی
۹۶	وارسته / امیری فیروز کوهی
۹۷	معنای عم / حمیدی شیرازی
۹۷	افسانه سیر / حمیدی شیرازی
۹۸	نشسته‌ای / سیدی سیری
۹۸	گریه شبانه / هوشنگ ابتهاج
۹۹	نمود / هوشنگ ابتهاج
۹۹	همیشه در میان / هوشنگ ابتهاج
۱۰۰	آه شبانه / شفیعی کدکنی
۱۰۱	موج نگاه / نصرالله مردانی
۱۰۱	پندار روشن / نصرالله مردانی
۱۰۲	مصاف نیزه / قیصر امین‌پور
۱۰۲	شعاع درد / قیصر امین‌پور
۱۰۲	کوی عاشقان / قیصر امین‌پور
۱۰۳	دختر و پدر / باستانی پاریزی
۱۰۳	گریه یاس / ابراهیم سنایی
۱۰۵	فصل سوم: شعر نو فارسی
۱۰۵	آی آدم‌ها / نیما یوشیج
۱۰۷	دری به جهان‌های دیگر / فریدون مشیری
۱۰۸	اشکی در گذرگاه تاریخ / فریدون مشیری
۱۱۰	به سبز جاودان من / سیاوش کسرای
۱۱۳	شبگیر / هوشنگ ابتهاج
۱۱۴	نیلوفر / هوشنگ ابتهاج
۱۱۵	آب / سهراب سپهری
۱۱۶	و پیامی در راه / سهراب سپهری

۱۱۷.....	پشت دریاها / سهراب سپهری
۱۱۹.....	زمستان / اخوان ثالث
۱۲۱.....	حماسه‌ای در غروب / نادر نادرپور
۱۲۴.....	کاش چون پائیز بودم / فروغ فرخزاد
۱۲۵.....	رؤیا (= «دختر خوشبخت») / فروغ فرخزاد
۱۲۸.....	هزارهٔ دومِ آهوی کوهی / شفیعی کدکنی
۱۲۹.....	درد واره‌ها / قیصر امین‌پور
۱۳۲.....	فردا / سلمان م‌اتی
۱۳۴.....	به فردا / محمد زهی
۱۳۷.....	فصل چهارم: ادبیات منظم انقلاب اسلامی
۱۳۷.....	۱-۴- غزل‌های دفاع مقدس
۱۳۸.....	غزل شهادت / علیرضا قزوه
۱۳۸.....	نیستانی نوا / مشفق کاشانی
۱۳۹.....	من واژگون رقصیده‌ام / نصرالله مردانی
۱۳۹.....	هوای خاطره‌ها مان / علی سلیمانی
۱۴۰.....	غزل تصمیم / قیصر امین‌پور
۱۴۰.....	اگر دل دلیل است... / قیصر امین‌پور
۱۴۱.....	جراح / حسین اسرافیلی
۱۴۱.....	فطرت عشق / محمود سنجری
۱۴۲.....	بادهای غمزده / صادق رحمانی
۱۴۲.....	غریبانه / پرویز بیگی حبیب‌آبادی
۱۴۳.....	طوفان غم / کاووس حسن‌لی
۱۴۳.....	۲-۴- مثنوی‌های پایداری
۱۴۴.....	مثنوی شرمساری / علیرضا قزوه
۱۴۵.....	عید خون / علی معلم دامغانی
۱۴۶.....	چه کسی گفت؟ / حسین اسرافیلی
۱۴۸.....	غربت مولا / منیژه درتومیان
۱۴۹.....	۳-۴- رباعی و دوبیتی‌های دفاع مقدس
۱۴۹.....	جا ماندیم / بیاتی مطهر
۱۴۹.....	ای شمع! / مهدی رجبی
۱۵۰.....	عافیت جویی / سهیل محمودی

۱۵۰.....	دوباره بر می گردیم / طراوتی توانا
۱۵۰.....	داغ حلبچه / طراوتی توانا
۱۵۰.....	اروند / مهدی روزبهانی
۱۵۱.....	شیوه عاشقان / محمدعلی مرادی
۱۵۱.....	نفس نفس / میرهاشم میری
۱۵۱.....	اندوه
۱۵۱.....	ناب
۱۵۱.....	او
۱۵۲.....	اذان
۱۵۲.....	۴-۴- چاره دفعه مقدس
۱۵۲.....	پاسدار فردا / حسن اسرافیان
۱۵۴.....	۴-۵- شعر نوی فاعل
۱۵۵.....	مردان سبز / عبدالملک
۱۵۷.....	مردان خاکی پوش / علیرضا فروه
۱۵۹.....	فصل پنجم: میراث کهن نثر فارسی
۱۵۹.....	و بیغمیر - عَلَیْهِ السَّلَام ... / شرح تعرف
۱۶۰.....	در حقیقت رضا / کشف المحجوب
۱۶۳.....	ماجرای آزاد شدن ... / تاریخ بیهقی
۱۶۳.....	دو صوفی / قابوسنامه
۱۶۳.....	فرهنگ و هنر و دانایی / قابوسنامه
۱۶۵.....	صفت گشودن در کعبه، شَرَفُ اللَّهِ تَعَالَى / سفرنامه ناصر خسرو
۱۶۶.....	اصفهان / سفرنامه ناصر خسرو
۱۶۷.....	پارسیان و رومیان / تفسیر سوره آبادی
۱۶۹.....	قُتُوت / رساله قشیری
۱۷۱.....	خدایا ... / خواجه عبدالله انصاری
۱۷۲.....	انواع سفر / کیمیای سعادت
۱۷۴.....	جنگ چنگیزخان با سلطان جلال الدین / تاریخ جهانگشای جوینی
۱۷۵.....	یعقوب لیث و خلیفه عباسی «المعتد» / سیاستنامه
۱۷۷.....	ذکر ابراهیم آدهم «رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَیْهِ» / تذکره اولیا
۱۷۸.....	چاه زمزم / روض الجنان و روح الجنان
۱۸۰.....	حکایت آن غافل / کلیله و دمنه

۱۸۲.....	حکایت / اسرار التوحید
۱۸۴.....	عشق و ایمان / کشف الأسرار
۱۸۵.....	قبض و بسط / صوفی نامه
۱۸۶.....	وقت / صوفی نامه
۱۸۷.....	در مذمت اسراف و تبذیر / جوامع الحکایات
۱۸۹.....	در شرح ملکوتیات / مرصاد العباد
۱۹۰.....	حکایت‌هایی از گلستان / سعدی شیرازی
۱۹۳.....	آداب سخن گفتن / اخلاق ناصری
۱۹۴.....	آداب طعام خوردن / اخلاق ناصری
۱۹۵.....	مرد سوار و جمه فروش / زبان‌نامه
۱۹۶.....	نمونه‌هایی از رساله دانشا
۱۹۷.....	چند لطیفه از لطایف الطریف
۱۹۸.....	روایه به حج رفته / موش و کره از شیخ ابی
۲۰۰.....	صفحه‌ای از الف لیل و لیل / هزار و یک شب
۲۰۱.....	حکایت موش و سموره / هزار و یک شب
۲۰۳.....	فصل ششم: نثر فارسی معاصر
۲۰۳.....	نامه‌یی از قائم مقام / میرزا ابوالقاسم قائم مقام فراهانی
۲۰۴.....	شعر خوب / محمدتقی بهار
۲۰۶.....	توانگرترین مردم کیست؟ / اقبال آشتیانی
۲۰۹.....	حربه تفرقه / ابوالقاسم حالت
۲۱۱.....	نامه‌یی به پسر / پرویز ناتل خانلری
۲۱۴.....	عرفان و تصوف / شهید مطهری
۲۱۸.....	حافظ شاعر داننده راز / اسلامی ندوشن
۲۲۰.....	مشعر / دکتر شریعتی
۲۲۲.....	شعر معاصر از عمق انسانی نهی است / محمدرضا شفیعی کدکنی
۲۲۵.....	فصل هفتم: متون ترجمه
۲۲۵.....	قن ترجمه
۲۲۸.....	یوسف و زنان مصر / ترجمه قرآن کریم
۲۲۹.....	قصه وفات ابراهیم (ع) / ترجمه تفسیر طبری
۲۳۰.....	آفرینش آدم / تاریخ بلعمی

۲۳۲.....	جنگ و صلح / لئوتولستوی
۲۳۶.....	بخشی از «فصل بیست و سوم - آتش زبان می کشد» ... / چارلز دیکنز
۲۳۹.....	وانکا / آنتوان چخوف
۲۴۳.....	مرد پیر بر سر پل / ارنست همینگوی
۲۴۶.....	روز قتل رئیس جمهور / نجیب محفوظ
۲۵۰.....	نظری به فضای بیکران / رونو بورگل
۲۵۳.....	فصل هشتم: آشنایی با مکتب‌های ادبی جهان
۲۵۳.....	مقدمه مکتب ادبی
۲۵۴.....	۱- کلاسیسم (Classicism)
۲۵۶.....	۲- نئوکلاسیسم (Neoclassicism)
۲۵۶.....	۳- رمانتیسم (Romantisism)
۲۵۸.....	۴- رئالیسم (Realism)
۲۵۹.....	۵- ناتورالیسم (Naturalism)
۲۶۱.....	۶- پاراناسیسم (Paranassianism)
۲۶۱.....	۷- سمبولیسم (Symbolism)
۲۶۳.....	۸- امپرسیونیسم (Imperssionism)
۲۶۳.....	۹- اکسپرسیونیسم (Experssionism)
۲۶۴.....	۱۰- فوتوریسم (Futurism)
۲۶۴.....	۱۱- وریسم (Verisme)
۲۶۵.....	۱۲- کوبیسم (Cubisme)
۲۶۵.....	۱۳- ایماژیسم (Imagism)
۲۶۶.....	۱۴- دادائیسم (Dadaism)
۲۶۷.....	۱۵- ناتوریزم (Naturisme)
۲۶۷.....	۱۶- اوانیمیسم (Unanimisme)
۲۶۷.....	۱۷- سوررئالیسم (Surrealism)
۲۶۸.....	۱۸- فانتزیسم (Fantaisime)
۲۶۹.....	۱۹- اولترائیسم (Ultraism)
۲۶۹.....	۲۰- اگزیستانسیالیسم (Existensialisme)
۲۷۱.....	کتاب‌نامه
۲۷۷.....	واژه‌نامه

مقدمه

در عرصه تاریخ ادب و فرهنگ ایران، شاعران و نویسندگان فارسی زبان، هرگز ناظرانی آسوده و فارغ بال نبوده‌اند که قضایا را تنها از بیرون بنگرند بلکه همواره با رنگ و پوست و سراسر هستی و وجود خویش در قلمرو وقایع زمان جای داشته، در آثار آن‌ها اوضاع عمومی مردم روزگار و احوال آدمیان را می‌توان ملاحظه کرد که با همان زیرکی عاری از زرق و برق و طبیعت سخت‌کوش و رک‌کار از دغدغه و تشویش که از تجربه نسل‌ها همچون غسل در کندو - در وجودشان شراکم شده است - در گیرودار چاره‌اندیشی و پایداری و یا سرگشتگی و تسلیم در برابر پیروزی‌های لغزناک و شکست‌های تلخ و آموزنده‌اند.

نگرانی عمده فرنگیان این ملت در هر عصر و زمان، برقراری تعادل و پرهیز از افراط و تفریط در هر زمینه به گونه‌یی بود است که بتواند ضامن حفظ سجایای انسانی و پویایی فرهنگی و تقویت مبانی اعتقاد به تلاش در سازندگی نیز باشد و ادب و فرهنگ ما را از چنان حسن تأثیر و کارایی و کمال برخوردار گرداند که واقع‌بینی و علم‌دوستی و خردمندی، ارکان عمده آن محسوب شود و کاربرد آن در زندگانی حال و آینده به صورتی باشد که در هر عصر و روزگار، به تناسب زمان راهگشای دشواری‌ها و برطرف سازندهٔ رنج و تنگناها و موجد بالندگی معنوی و مبشر رشد و ترقی و موجب تجهیز روانی و میدان‌دادن به ادایه‌های خلاق و اعتلای ارزش‌های اصیل حاکم بر زندگانی افراد گردد.

درون‌مایهٔ ادب و فرهنگ چنین ملتی حکایت از استعداد لایزال و قابلیت تعطف قومی دارد که در طول تاریخ پرماجرایی خود، اگر چه از نفس افتاده، اما هرگز از پانیهٔ مادر حمل مصیبت‌ها و رویدادهای تجربه آموز آنان را به تأمل واداشته است. آثار ادبی و سرمایه‌های معنوی و مظاهر هنری ایرانیان، در واقع غصارهٔ کشش‌ها و تکاپوهای فرهنگی رهبران فکری در عرصهٔ قرون و اعصار و معرف میزان فعالیت و کوشش و جست و جوی مداوم و بی‌آمان فرزندان ایران به منظور دستیابی به عمق و ژرفای حقیقت به شمار می‌رود.

ادب و فرهنگ ایران به خاطر جایگاه خاص و رسالت ویژهٔ خود، جلوه‌گاه دستاورد تلاش‌ها و کوشش‌های برجسته‌ترین افراد ایرانی بلکه انسانی است، که آثار آنها مایهٔ سربلندی و روشنائی دل و جان و آرامش روح و روان ایرانیان فارسی زبان است.

زبان فارسی برای هر ایرانی علاوه بر آن که خود نیازمند یادگیری و فراگیری است، ابزار یادگیری بهتر و ظرف بیان کامل تر علوم و معارف دیگر نیز هست، افزون بر آن که تعلیم مضبوط

و مطلوب زبان و ادب فارسی در مقاطع دبستان و دبیرستان به یادگیری مؤثر زبان و ادب خارجی که امروز به لزوم و ضرورت یادگیری آن در تحصیل عنوان دانش و فن، از بدیهیات و در ادامه تحصیل دانشگاهی از اولویت و اهمیت خاص برخوردار است، نیز به نحوی مؤثر یاری خواهد کرد (دامادی، ۱۳۷۰: مقدمه).

بدون شک، گزینش از میان انبوه آثار شاعران، نویسندگان و سخنرانان هنرمند سرزمین ایران که هر یک از آنها به سهم خویش در فراهم آوردن کاخ عظمت فرهنگی و اعتلای ادبی ایرانیان کوشش‌های فراوان کرده‌اند، با دشواری‌های فراوان روبه‌روست.

همیشه به بهانه‌های واهی و غیر واقعی کوشش شده است بخش عظیمی از ادبیات دل‌انگیز و تأثیرگذار ما از دسترس دانش آموز و دانشجو به دور ماند؛ ملاحظات اخلاقی خشک، یک سونگری‌های نامتعارف و غیر معقول، خشک‌اندیشی‌ها و ترس‌های موهوم و بی‌اساس و غیر واقعی، مانع اصلی گزینش آسان شده است و باز کوشش شده است این پنهان‌کاری ناموجه با دلایل ناموجه‌تر، موجه جلوه داده شود. گاه «ماقال» اسباب آن بوده است و گاه «من قال». غافل از آن که هیچ یک در جنب عظمت زبان فارسی و محتوای آن، آن وزن نیارد؛ که اگر «ماقال» است، خیزابه‌های هیچ اقیانوسی، پلیدی به پیش راه نداده است و اگر «من قال»، سخن تا آن گاه که سخن گفته نشده است، از آن سخنور است و واجب سخن؛ و آن گاه که گفته آمد وارث آن، توده‌های انبوه ملت‌اند نه فرد؛ و ملتی با این پیشینه و فرهنگ، خود می‌داند که خوب کدام است و ناخوب کدام.

ادب معاصر، بی‌تردید انکار ناشدنی است و پا گذاشتن بر آن غیر ممکن. بخش عظیمی از پیکره ادبی ایران در همین قرن شکل گرفته است. چگونه می‌توان از چنین پاره عظیم گذشت و آن را به حساب نیاورد؟ سوز و شور و سرور و سوگ و غروری که در هزار باشکوه نخستین ادب فارسی موج می‌زند و دل و جان را مالا مال از شور «بودن» می‌کند، همه در سخن این سده اخیر متجلی شده است، زبان صیقل خورده است، فکر به کمال رسیده است و سخن، سخن روز شده است و نیاز، نیاز امروز. پیمانه‌ها از این زلال دل‌انگیز نیز فراهم آمده است تا کام جان‌تشنگان را از ذوق آن شیرین کند (ذوالفقاری، ۱۳۸۸: مقدمه).

از آنجا که نادیده گرفتن هیچ قسمی از تاریخ ادب کشورمان امری پسندیده و متصفانه نیست، مؤلف، بخشی از این کتاب را هم به ادبیات انقلاب اسلامی اختصاص داده است، تا دانشجویان و فرزندان این مرز و بوم، با شاعران و نویسندگان غیور این عرصه آشنایی پیدا کنند و قضاوت در این برهه را به آنان وا می‌گذاریم.

به هر روی، در این کتاب تلاش مؤلف بر این بوده است که از بهترین متون نظم و نشر قدیم و معاصر گلچین نموده و با توجه به سابقه چندین ساله تدریس این درس، و با شناخت ذائقه دانشجویان و گاهی نظرسنجی از آنها، دست به بهگزین انواع متون نظم و نشر زده است. هر چند که این حقیر قطعاً هیچ ادعایی ندارد و راهنمایی شما اساتید و فرهیختگان ادبی را چشم دارد. به قول حکیم فارس سعدی علیه الرحمه:

قبا گر حریر است و گر پرنیان به ناچار خشوش بود در میان

در پایان با آرزوی اینکه کتاب حاضر مورد استفاده دانشجویان عزیز، استادان گرامی و دیگر آقشار ادب و سایر جامعه ایران اسلامی قرار گیرد، لازم می دانم از تمامی دست اندرکاران تولید این اثر ناچیز، سپاسگزار باشم.

علی آزادمنش

مرداد ماه ۱۳۹۶ هـ. ش.